

Rewolucja amerykańska

Stany Zjednoczone Ameryki

Oś czasu

Notatka z lekcji

1. Terminy: kolonia, konstytucja, bojkot, bostońskie picie herbaty, Kongres, Izba Reprezentantów
2. Daty:
 - 4 lipca 1776 r. - powstanie Stanów Zjednoczonych (Deklaracja niepodległości),
 - 1781 – bitwa pod Yorktown,
 - 1787 r.– uchwalenie konstytucji USA, – pierwszej ustawy zasadniczej na świecie,
3. Przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim
4. Najważniejsze etapy walki o niepodległość USA.
5. Jerzy Waszyngton pierwszym prezydentem USA.
6. Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski - polscy bohaterowie walki o niepodległość USA.

Pojęcia

Kolonia - posiadłość państwa, znajdująca się poza jego granicami.

Konstytucja - (ustawa zasadnicza), najważniejszy akt prawny, który jest źródłem praw w państwie.

Bojkot - unikanie kogoś lub czegoś, protest w celu wywarcia presji (wymuszenia ustępstw).

Bostońskie picie herbaty – słynne wydarzenie związane z bojkotem towarów brytyjskich przez mieszkańców Bostonu, polegało ono na zniszczeniu ładunku herbaty, poprzez wyrzucenie go do morza.

Kongres – parlament USA.

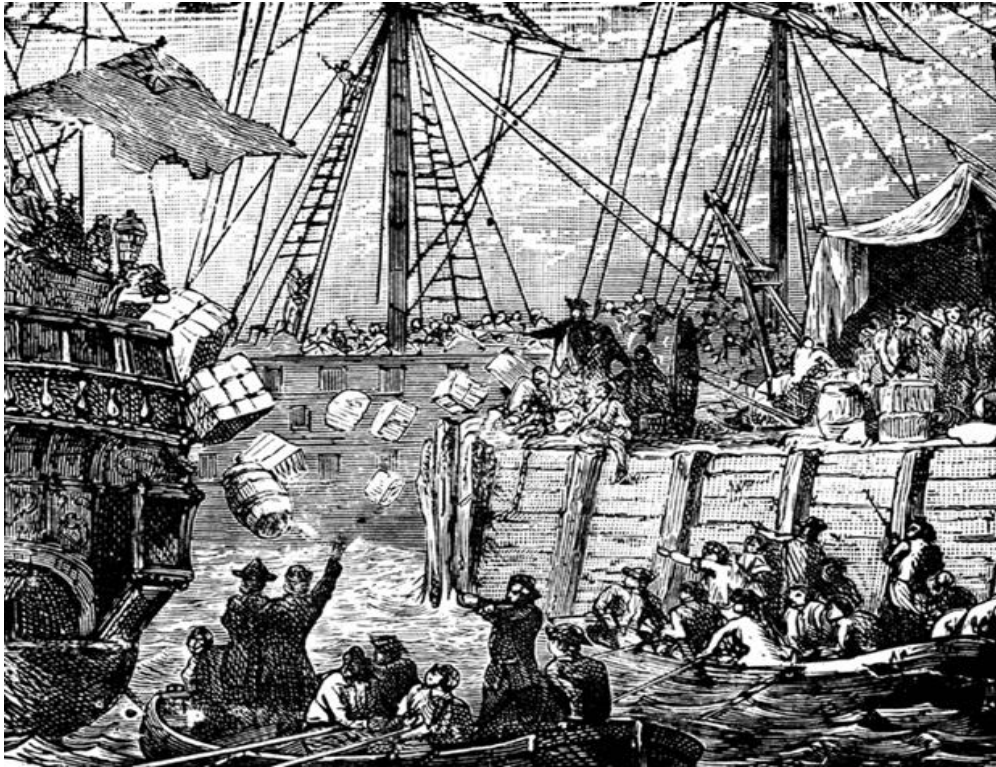
Izba Reprezentantów – część parlamentu USA (druga, wyższa izba to Senat).

Sytuacja kolonii brytyjskich w Ameryce Północnej

- Anglia opanowała obszary od wybrzeża Oceanu Atlantyckiego do Gór Appalachów.
 - powstało tam 13 kolonii brytyjskich. Na czele każdej stał gubernator,
 - w południowych koloniach rozwijały się plantacje bawełny i tytoniu, na których pracowali niewolnicy sprowadzani z Afryki,
 - w koloniach północnych nastąpił rozwój przemysłu metalurgicznego, stocznioowego i spirytusowego.
- Anglia traktowała kolonie jako rynek zbytu i bazę surowcową dla swojego przemysłu:
 - zmuszała do kupowania towarów angielskich,
 - narzucała wysokie cła, opłaty i podatki Nie wolno było kupować towarów z innych statków niż angielskie.

Przyczyny wojny o niepodległość USA

- koloniści chcieli być traktowani jak inni poddani korony brytyjskiej,
- chcieli mieć swoją reprezentację w parlamencie angielskim,
- chcieli mieć wpływ na nakładane na nich podatki i prawa.

Bostońskie picie herbaty

■ Władze angielskie po zatopieniu ładunku herbaty w porcie Boston nałożyły na kolonie represje, które doprowadziły do zjednoczenia się kolonii i wystąpienia przeciwko Anglii,

- zamknięto port w Bostonie,
- buntowników miały sędzić sądy angielskie,
- rozmieszczono 10 tys. żołnierzy angielskich w domach kolonistów na ich koszt.

■ I Kongres Kontynentalny, zwołany przez kolonistów w 1774 r. do Filadelfii potępił represje, ponownie wezwał do bojkotu towarów angielskich i powołał milicję, czyli oddziały samoobrony.

■ do pierwszego starcia między kolonistami a wojskami angielskimi doszło pod Lexington w 1775 r., gdy regularna armia próbowała rozbroić milicję.

Wojna o niepodległość USA

4.07.1776 - 1783 r.

- **4.07.1776** r. II Kongres Kontynentalny w Filadelfii uchwalił **Deklarację Niepodległości**, opracowaną przez Thomasa Jeffersona, w której 13 kolonii ogłosiło powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i ich niepodległość. Na czele milicji obywatelskiej stanął **Jerzy Waszyngton**.

Jerzy Waszyngton

Uchwalenie Deklaracji Niepodległości

John Trumbull

Wojna o niepodległość USA

4.07.1776 - 1783 r.

■ Początkowo oddziały kolonistów ponosiły klęski z regularną armią angielską. Dlatego też koloniści przeszli do wojny partyzanckiej. Do kolonistów przyłączyli się ochotnicy z Europy - m.in. **Tadeusz Kościuszko**, **Kazimierz Pułaski**. Do pierwszego wielkiego zwycięstwa kolonistów doszło pod **Saratogą** (1777).

Kazimierz Pułaski

Tadeusz Kościuszko

Wojna o niepodległość USA

4.07.1776 - 1783 r.

- Anglia prowadziła blokadę morską kolonii. Po stronie zbuntowanych opowiedziały się inne państwa, część utworzyła Ligę Zbrojnej Neutralności (Rosja, Dania, Szwecja, Holandia, Portugalia, Neapol, Sycylia, cesarstwo Habsburgów, Prusy). Trzy państwa: Hiszpania, Francja i Holandia otwarcie wypowiedziały Anglii wojnę. Anglia nie była w stanie walczyć na tyłu frontach. W 1781 r. wojska amerykańsko - francuskie pokonały pod Yorktown korpus gen. Cornwallisa.
- Wojna o niepodległość USA została zakończona podpisaniem traktatu pokojowego w Wersalu w 1783 r. (inaczej - traktat paryski)

Yorktown 26 IX 1781

LEGENDA

- posiadłości brytyjskie
- posiadłości hiszpańskie
- ziemie zajęte przez Hiszpanów w 1783 roku
- miejsce wybuchu buntu kolonistów w 1773 roku
- ważniejsze bitwy
- walki z udziałem Polaków
- miejsce uchwalenia Deklaracji niepodległości Stanów Zjednoczonych w 1776 roku
- miejsce uchwalenia Konstytucji Stanów Zjednoczonych w 1787 roku
- granice Stanów Zjednoczonych w 1783 roku

Stany

- ① New Hampshire
- ② Nowy Jork

0 500 km

Konstytucja Stanów Zjednoczonych

17.09.1787 r.

Autorami konstytucji byli: Thomas Jefferson, George Washington, Benjamin Franklin, Alexander Hamilton.

- konstytucja tworzyła z USA państwo federacyjne (składa się z wielu części) o ustroju republiki prezydenckiej,
- wprowadzała trójpodział władzy zgodnie z zasadami Monteskiusza na władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą,
- władzę ustawodawczą miał pełnić dwuizbowy Kongres złożony z Izby Reprezentantów i Senatu,
- władzę wykonawczą sprawuje prezydent, który pełni funkcje głowy państwa i szefa rządu,
- władza sądownicza - sprawują ją niezależne sądy.

ZAPAMIĘTAJ

- Ograniczenia kolonii w rozwoju gospodarczym, głównie w handlu, doprowadziły do wojny mieszkańców kolonii z Brytyjczykami.
- W 1776 roku ogłoszono Deklarację Niepodległości, która proklamowała powstanie nowego państwa - Stanów Zjednoczonych Ameryki.
- W walkach o niepodległość Stanów Zjednoczonych aktywny udział brali Polacy: Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski.
- W 1787 roku w USA uchwalona została pierwsza na świecie konstytucja.

ZADANIA

- wskaż na mapie Stany Zjednoczone oraz kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej (slajd 4),
- wskaż na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown (slajd 15),
- wyjaśnij znaczenie poznanych terminów,
- opisz wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty,
- przedstaw udział Polaków w walce o niepodległość USA,
- opisz idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA.